

N:o 59.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, med förslag till ändrad lydelse af §§ 52 och 59 i nådiga förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst den 14 september 1883; gifven Stockholms slott den 24 mars 1892.

Under återopande af bilagda protokoll öfver finansärenden för denna dag, vill Kongl. Maj:t härmed i nåder föreslå Riksdagen att besluta, att §§ 52 och 59 i nådiga förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst den 14 september 1883 må erhålla följande förändrade lydelse:

§ 52.

För att granska bevillningstaxeringarna samt pröfva och afgöra anförda besvär eller annars framställda anmärkningar i anledning af taxeringsnämndernas vidtagna åtgärder och beslut skall en pröfningsnämnd årligen under senare hälften af september månad sammanträda, för hvart och ett län i länets residensstad och för Stockholms stad i Stockholm; egande denna nämnd — — — — — jemlik beskattning påkallade.

§ 59.

Mom. 1. Alla pröfningsnämndens beslut — — — — — införda förändringar eller gjorda tillägg. Den, som fört pröfningsnäm-

dens protokoll, åligger att i Stockholm till öfverståthållareembetet och i länen till vederbörande magistrater eller kommunalstämmors ordförande före oktober månads utgång, vid bot af fem kronor för hvarje dag, hvarmed den sålunda bestämda tiden öfverskrides, aflenna för hvarje församling i stad och hvarje kommun på landet utskrifna utdrag af nämnda protokoll, utvisande alla af pröfningsnämnden beslutade förändringar uti och tillägg till de af taxeringsnämnderna vidtagna taxeringsåtgärder. Dessa protokollsutdrag — — — — — vidtagit ändring.

I Stockholm — — — — — skattskyldig tillställas.

Mom. 2. Inom tre veckor — — — — — debiteringens verkställande.

De i § 49 mom. 3 omförmälda — — — — — för att der förvaras.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

F. v. Essen.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 24 mars
1892 i närvaro af Hans Kongl. Höghet Kronprinsen.*

Närvarande statsrådsledamöter:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve LEWENHAUPT,
Statsråden: herr friherre VON OTTER,
friherre PALMSTIERNA,
friherre ÅKERHJELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD,
GILLJAM.

Departementschefen, statsrådet friherre von Essen anförde i underdånighet:

»I underdånig skrifvelse den 4 mars 1891 har öfverståthållare-embetet förmålt, att enligt den ursprungliga lydelsen af § 45 i nådiga förordningen den 23 maj 1862 om kommunalstyrelse i Stockholm de af stadsfullmäktige till uttaxering beslutade stadsutskylder skulle uppbäras af kronouppbördsverket i sammanhang med uppbörden af utskylderna till kronan. Då derjemte de territoriella församlingarna i hufvudstaden redan från början begagnade sig af den i § 40 af nådiga förordningen den 20 november 1863 om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm, sådan denna § ursprungligen lydde, dem tillerkända rätt att få de af kyrkostämmorna till uttaxering beslutade afgifter uppburna likaledes i

sammanhang med uppbörden af kronoutskylderna, blef deraf en följd, att redan under de närmaste åren, efter det förenämnda förordning trädt i gällande kraft, samtliga såväl till staten som till de borgerliga och kyrkliga kommunerna utgående direkta utskylder, hvilka upptogos i en och samma debetsedel, förföllo till betalning samtidigt, nemligen på den då varande enda uppbördsstämman, som i februari månad tog sin början.

Icke utan skäl kunde, enligt hvad öfverståthållareembetet vidare anför, emot detta uppbördssätt anmärkas, att det var allt för betungande för den talrika klass af skattskyldiga, hvilkas inkomster lemnade föga öfverskott öfver hvad som erfordrades för de dagliga behofven och hvilkas arbetsförtjenst vore beroende af de årliga vexlingarna i den allmänna affärsrörelsen. Också hade stadsfullmäktiges beredningsutskott den 17 december 1864 hos öfverståthållareembetet anhållit om utredning af frågan, huruvida ej de allmänna utskylderna skullo kunna i mindre poster å särskilda tider erläggas.

Efter det denna fråga varit föremål för åtskillig skriftvexling emellan öfverståthållareembetet och stadsfullmäktige, hade öfverståthållareembetet genom beslut den 25 januari 1872, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med stadsfullmäktiges i skrifvelse den 2 oktober 1871 i ämnet gjorda framställning, förordnat, att tillsvidare en särskild uppbördsstämma årligen skulle hållas under tiden från och med första helgfria dag i juni månad till och med den 15 i samma månad, å hvilken stämma de skattskyldige, hvilka icke å den för krono- och kommunalutskyldernas erläggande i ett sammanhang utlysta uppbördsstämman erlagt den dem påförda fastighetsskatt och kommunalskatt, skulle inbetala dessa afgifter, såvida icke desamma derförinnan blifvit hos den skattskyldige uttagna. Sålunda hade det fortgått till och med år 1879, efter hvilken tid enligt öfverståthållareembetets årligen i ämnet utfärdade kungörelser till efterrättelse varit gällande, att å första uppbördsstämman skolat erläggas kronoutskylderna jemte de öfriga afgifter, som funnits upptagna i de med Litt. A. betecknade debetsedlar, och å andra uppbördsstämman den i debetsedel Litt. B. uppförda, numera dock ej utgående fastighetsskatt samt kommunalskatt jemte debetsedelslösen, såvida dessa afgifter icke dessförinnan blifvit guldna i enlighet med öfverståthållareembetets föreskrift derom, att skattskyldig, som underlåte att under första uppbördsstämman erlägga sina kronoutskylder jemte öfriga i debetsedel Litt. A. upptagna afgifter, derigenom förverkat rättigheten att till andra uppbördsstämman njuta anstånd med inbetalningen af kommunalskatten och fastighetsskatten, hvilka afgifter i sådant fall alltså komme att tillika med de resterande utskylderna och stämmoböterna omedelbart efter första uppbördsstämmans slut hos den restskyldige utmättningsvis uttagas.

Att de nu omförmälda förändringarna med afseende å tiden för utskyldernas inbetalande för en stor del skattskyldige underlättat fullgörandet af deras betalningsskyldighet, ansåge öfverståthållareembetet ostridigt, och syntes det embetet vara önskvärdt att genom ett fortgående i samma riktning än ytterligare bereda de skattskyldige lättnad i berörda hänsende.

Från stadsfullmäktiges sida mötte icke något hinder för kommunalskattens fördelning på två uppborädsstämmer, hvilket framginge deraf, att stadsfullmäktige uti en den 6 maj 1887 till öfverståthållareembetet aflåten skrifvelse anhållit om vidtagande af åtgärder, hvarigenom utan ökade kostnader för kommunen stadens skattskyldige invånare kunde blifva i tillfälle att få inbetala kommunalskatten på två uppborädsstämmer, den ena emellan den 1 och 15 juni och den andra emellan den 1 och 15 september.

Att öfverståthållareembetet ansett sig icke förr böra gå den sålunda uttalade önskan till mötes, berodde derpå, dels att en dylik anordning ej skulle utan stor svårighet och kostnad för uppborädskommisarierna kunnat genomföras annat än i sammanhang med genomgripande förändringar af arbetsordningen å uppborädskontoren, och dels att en fördelning af kommunalskatten på två uppborädsstämmer ej syntes öfverståthållareembetet vara till fyllest för det afsedda ändamålet, så länge de å kyrkostämman beslutade afgifter måste erläggas på samma gång som kronoutskylderna. Det sammanlagda beloppet af dessa utskylder och afgifter vore nemligen för de skattskyldiga, som voro taxerade till 1,000 kronor och derunder och hvilkas lättnad den föreslagna förändringen väl hufvudsakligen afsåge, af ungefär samma storlek som hela kommunalskatten. Då härtill komme, att uppborädsstämman för inbetalning af kronoutskylderna och afgifterna till församlingarne infölle å en för de skattskyldige i allmänhet långt ogynnsammare tid i afseende å tillfälle till arbetsförtjenst, nemligen under någon af årets tre första månader, än uppborädsstämman för inbetalning af kommunalskatten i juni månad, hade en fördelning på två uppborädsstämmer af de i kronodebetsedeln upptagna utskylder syntes öfverståthållareembetet vara vida mera af behovet påkalladt än den af stadsfullmäktige ifrågasatta fördelningen af kommunalskatten. Behovvet, åtminstone för en viss samhällsklass, att i smärre poster få inbetala utskylderna, visades ock i någon mån af en utaf åtskilliga arbetaresamfund hos öfverståthållareembetet gjord, embetets förevarande underdåniga skrifvelse bifogad framställning.

Sedan på underdånig hemställan af öfverståthållareembetet genom nådiga förordningen den 11 juni 1887 sådan förändring skett i lydelsen af § 40 i förordningen den 20 november 1863 om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm, att de af kyrkostämman till uttaxering beslutade afgifter kunde, om församlingen genom af öfverståthållareembetet

godkändt beslut så förordnade, uppbäras annorlunda än i sammanhang med uppbörden af kronoutskylderna, och hufvudstadens samtliga territorialförsamlingar med anledning af öfverståthållareembetets i sådant syfte gjorda framställning hvar för sig beslutit, att nyssberörda afgifter med undantag endast af den personliga afgiften till presterskapets aflöning skulle på särskild uppbördsstämma uppbäras, och att den af församlingarna sålunda beslutade förändring finge träda i verkställighet vid den tidpunkt, som af öfverståthållareembetet kunde finnas lämplig, ansåge bemälda embete, att för framtiden borde anordnas fyra årliga uppbördsstämmor, nemligen en i januari för inbetalningen af kronoutskylderna jemte den personliga afgift till presterskapets aflöning, som på grund af gällande konventioner skulle utgå, en i mars för inbetalning af på taxering beroende afgifter till folkskoleväsendet samt till församlingarnes kyrko- och prestaflöningskassor, en i juni för inbetalning af halfva beloppet af kommunalskatten och en i september för inbetalning af den återstående delen af kommunalskatten.

Genomförandet häraf betingade dock vissa förändringar af nådiga reglementet för uppbördsverket i Stockholms stad den 15 oktober 1880 och nådiga kungörelsen den 5 juli 1884 angående ändring i vissa fall af samma reglemente.

Öfverståthållareembetet har af sådan anledning låtit utarbета och till Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning och stadsfästelse öfverlemnat förslag till de af embetet för ändamålet nödiga ansedda ändringar i berörda reglemente; och afse dessa ändringar hufvudsakligen *dels* att, medan hittills uppgjorts en enda uppbördsbok öfver de i debiteringslängden införda skatte-summor, hvilken uppbördsbok till öfverståthållareembetet skolat aflemnas inom fjorton dagar efter skatteårets slut, två särskilda dylika böcker skulle upprättas, af hvilka den ena, betecknad med Litt. A. och upptagande mantals- och taxeringslängderna för uppbördsdistriktet jemte debiterade utskylder till kronan och sådana kommunala eller andra afgifter, som enligt särskilda stadganden skulle uppbäras i sammanhang med kronoutskylderna, borde inom utgången af november månad det löpande året öfverlemnas till öfverståthållareembetet, och den andra, betecknad med Litt. B. och upptagande alla i debiteringslängden införda skattebelopp, som icke skolat upptagas i uppbördsboken Litt. A., borde inom utgången af februari månad det år, under hvilket uppbörden egde rum, öfverlemnas till bemälda embete; *dels ock* att fyra årliga uppbördsstämmor skulle anordnas för inbetalande, på sätt öfverståthållareembetet i sin underdåniga skrifvelse ömförmält, af de å debetsedlarne upptagna utskyldsbelopp, dock med lemnad rätt för de skattskyldige att å andra uppbördsstämman jemväl erlægga hela

kommunalskatten äfvensom att å tredje uppbördsstämman, för så vidt de å andra stämman förfallna utskylder blifvit i behörig tid erlagda, inbetala äfven den först å fjerde uppbördsstämman förfallna andel af kommunalskatten.

I sin förevarande till Eders Kongl. Maj:t aflåtna underdåniga skrifvelse har öfverståthållareembetet vidare, under erinran att enligt nu gällande bevillningsförrättning pröfningsnämnden för Stockholms stad skall sammanträda under förra hälften af oktober månad och de med anledning af pröfningsnämndens beslut i fråga om förändringar uti och tillägg till de af taxeringsnämnderna vidtagna taxeringsåtgärder utskrifna protokollsutdrag öfverlemnas till öfverståthållareembetet före november månads utgång, anført, att, i händelse det Eders Kongl. Maj:ts pröfning underställda förslaget till ändringar af uppbördsreglementet för Stockholm skulle vinna nådigt bifall, intet hinder vidare förefunnes för Stockholms stads pröfningsnämnd att i likhet med öfriga pröfningsnämnder i riket sammanträda redan under senare hälften af september månad, äfvensom att de protokollsutdrag, som det åläge protokollsföranden hos pröfningsnämnden att utskrifva, enligt öfverståthållareembetets tanke borde utan synnerlig svårighet kunna medhinna till den tid, som för öfriga delar af riket i detta hänseende vore bestämd, eller före oktober månads utgång, och då det för arbetet med kommunalutskyldernas debitering och dermed sammanhängande göromål vore af vigt, att bevillningstaxeringen för året, hvilken skulle ligga till grund för berörda debitering, så tidigt som möjligt vunne fastställelse, har öfverståthållareembetet i underdånighet anhållit om vidtagande af ändring i förenämnda hänseende af § 52 och § 59 mom. 1 af gällande bevillningsförrättning.

Med anledning af öfverståthållareembetets berörda framställning hafva statskontoret och kammarrätten den 2 december 1891 afgifvit gemensamt underdånigt utlåtande och dervid anført, att enligt nådiga brefvet den 2 november 1836 och statskontorets derpå grundade kungörelse den 8 december samma år, kronoppbördsstämmorna skulle, enligt öfverståthållareembetets och Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvandes i länen bepröfvande efter sig företeende omständigheter för olika orter, hållas å lämplig tid inom januari, februari och mars månader eller, der särskilda omständigheter någon gång kunde gifva anledning till längre anstånd, sist inom medlet af april månad; samt att, då vidare ej mindre förut omförmälda § 45 i nådiga förrordningen den 23 maj 1862 om kommunalstyrelse i Stockholm genom nådiga kungörelserna den 12 maj 1870 och den 22 juni 1883 erhållit sådan förändrad lydelse, att af stadsfullmäktige beslutade afgifter kunde annorledes än i sammanhang med kronoutskyl-

derna uppbäras, än äfven, på sätt öfverståthållareembetet förmält, jemväl i fråga om uppbörden af de utaf kyrkostämma inom hufvudstadens territoriella församlingar till uttaxering beslutade afgifter föreskrift i sådant syfte meddelats, gällande stadganden angående uppbörd inom Stockholm af utskylder till staten, kommunen och församlingarne icke lade hinder i vägen för en sådan anordning af uppbördsstämorna, som öfverståthållareembetet beslutit för framtiden vidtaga; och hafva embetsverken, som icke funnit något att erinra mot de föreslagna ändringarna i det för uppbördsverket i Stockholms stad gällande reglemente, jemväl ansett sig böra förorda de af öfverståthållareembetet ifrågasatta ändringar i bevillningsförordningen.

För den föreslagna ökningen i antalet uppbördsstämmor inom hufvudstaden synas mig giltiga grunder hafva blifvit af öfverståthållareembetet anförda. Innan jag underställer Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning de för de nya anordningarnes genomförande nödiga ändringar i reglementet för uppbördsverket i Stockholm, torde emellertid beslut böra fattas i fråga om de af öfverståthållareembetet jemväl föreslagna ändringar i bevillningsförordningen, hvilka i viss mån utgöra förutsättningar för nyssnämnda anordningar; och då mot ändringarna i bevillningsförordningen, hvilka allenast äsyfta införande af full likställighet mellan Stockholm och det öfriga riket i tiderna för pröfningsnämndens sammanträde och för aflemnandet af de föreskrifna utdragen af nämndens protokoll, ingen betänklighet lärer möta, hemställer jag i underdånighet, att Eders Kongl. Maj:t ville i nådig proposition föreslå Riksdagen att besluta, att §§ 52 och 59 i nådiga förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst den 14 september 1883 må erhålla följande förändrade lydelse:

§ 52.

För att granska bevillningstaxeringarne samt pröfva och afgöra anförda besvär eller annars framställda anmärkningar i anledning af taxeringsnämndernas vidtagna åtgärder och beslut skall en pröfningsnämnd årligen under senare hälften af september månad sammanträda, för hvart och ett län i länets residensstad och för Stockholms stad i Stockholm; egande denne nämnd — — — — — jemlik beskattning påkallade.

§ 59.

Mom. 1. Alla pröfningsnämndens beslut — — — — — införda förändringar eller gjorda tillägg. Den, som fört pröfningsnämndens proto-

koll, åligger att i Stockholm till öfverståthållareembetet och i länen till vederbörande magistrater eller kommunalstämmors ordförande före oktober månads utgång, vid bot af fem kronor för hvarje dag, hvarmed den sålunda bestämda tiden öfverskrides, aflenna för hvarje församling i stad och hvarje kommun på landet utskrifna utdrag af nämnda protokoll, utvisande alla af pröfningsnämnden beslutade förändringar uti och tillägg till de af taxeringsnämnderna vidtagna taxeringsåtgärder. Dessa protokollsutdrag — — — — — vidtagit ändring.

I Stockholm — — — — skattskyldig tillställas.

Mom. 2. Inom tre veckor — — — — debiteringens verkställande.

De i § 49 mom. 3 omförmälda — — — — för att der förvaras».

Hvad föredragande departementschefen i detta ärende yttrat och hemställt, deruti statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse bilagan — — — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Adolf von Hofsten.
